

Mekana mete yi Pol ketima kenje botu be Galasi

Yo Pol, mo tomun Yesus Krist kete mekana mete yoko kenje bekriten bete be diye ke Galasi baka. Bo jébanḡwe meneti mete muka nde Turki.

Nyanḡwe to lepi te yi kete ké, yo nde, yo ndi ḡgikwa Njambye kele nde, mumo béki ne jonḡwe, yeti membonḡa na. Yo nye, Pol kande ké lepo Kimo Tom Yesus Krist nye Begalat. Ma ke kon ne banḡa bomo nja nyanḡwe bekriten lepo nde, bekriten bete be yeti Beyuden baka yakanḡwe benḡwe membonḡa me mison Beyuden. Yite nde, kasi pesina yotu bembam né kasi jesina yiḡa menḡimo. E Pol seḡe tedye nde, yo ndi ne nje tikina temo yi Njambye pese nde, mumo me ne ḡgben ke mbombu wene, yeti keto benḡwa yiḡa membonḡa na.

Wuse yakama baka mekana maka ke nyanḡwe menḡabiye mete yitan:

1. To mekana maka, yo nde: Pol kéti kenje bekriten be Galasi yí kite ne bo, keto bo tumma kon ne fan Kimo Tom Krist (kumte 1).
2. Pol ke kama ne mesay mene nde, nye gbate mo tomun Yesus. Kasi bosa nyanḡwe mewesidya mete yi benḡama ke Yerusalem (kumte 1-2).

3. Njambiyε pési nde, mumɔ mε nε ngben ke mbɔmbu wene ndi keto tikina temɔ ke yi Yesus, yeti keto kelna mekele mete yi membonga lεpe ké na (kumte 3).
4. Njambiyε ke kelɔ nde, mumɔ bêki pupunate, jonna nε ngben ke mbɔmbu wene, wokuna ndi nε nye. A kél yo nε nje te yi ngikwa, yeti keto benywa membonga na (kumte 3-4).
5. Jonɔwe mɔ te yi Njambiyε si pεsɔ nde, a mε nε ngben ke mbɔmbu wene keto tikina temɔ kɔ bénnanɔwe nε nje te yin? (kumte 5).
6. Mɔ te ε nje be nε jonja jonɔwe ke yi Yesus Krist kɔ kél meyasi tedye dεte (kumte 6).

¹ Yo mi Pol kete mekana maka kenje wune. Mi mɔ tomun. Yeti bomɔ be tome mi na, mi tĩ kwɔ nε nje mbaɔa mumɔ na. Yasi wete, yo Yesus Krist tome mi bene Da Njambiyε, yɔkɔ ε womiya nye ke njoka bemun kɔ. ² Mi ke nyenɔ wune sine benjon busu be wonga hene. Wuse ke nyenɔ wune, wune menjon me botu bete be tike temɔ ke yi Kumande Yesus ke Galasi baka. ³ Njambiyε Saɔwe wusu nε Kumande Yesus Krist kél ngikwa nε wune, nye sendi wune tete. ⁴ Nyangwe Kumande Yesus Krist nya yotu nε nε nguru wene gwe keto mebeyɔ musu, na jonɔwe wuse sonje ke beya ngimɔ te yɔkɔ nda yi Da Njambiyε wusu kwadya ké. ⁵ Bomɔ hene lúksa Njambiyε te saɔwe wusu kpo nε kpo, *amen.

Kpasa Kimɔ Tom ndi wete nε wete

⁶ Mi ke ngbakima nde, dɔ dɔ te yike wune tuma kɔn nε Njambiyε, mɔ te ε jebama wune

ne nje ngikwa te yi *Krist kelma ne wune ké kpaló nje jaye wete Kimó Tom dele, ⁷ deke nda wete Kimó Tom sendi kete. Yo nde, baña bomó ke kwadye njanḡwe wune. Sendi, bo ke kwadye kōḡgite Kimó Tom te yi lepe kasi Krist ké. ⁸ Ma ko mbaña mumó ko wuse ko wete jaki wúla kwey nje lepo wete Kimó Tom dele, tikó yike yi wuse pelma nye wune ké, na sãḡwanḡwe ne mekita! ⁹ He sima lepo, ma yo yi mi basidyé lepo ndana nde: Nge mbaña mumó nje lepo wete Kimó Tom dele nye wune, tikó yike yi wune kandima jaye ké, na sãḡwanḡwe ne mekita! ¹⁰ Ma yike yi mi lepe ndana ké, 'mi sãḡ ka nde, bomó jáya mi? 'Yeti nde, Njambye jáya mi na? 'Mi sãḡ ka nde, bomó wóku mesosa ne mi? Mi má ḡoru ndi nde, bomó kên mbombu yí wokó mesosa ne mi, ma mi tĩ nje be bala Krist na.

Pol nde, yo Yesus Krist ne ḡguru

wene tóke nye

¹¹ Wune nḡḡ, mi ke kombile lepo nye wune nde: Kimó Tom te yi mi lepima ké ti wúla ke dyano bomó na. ¹² Yo nde, mi ti ma wóku mbe yo ke numbu wete mumó na. Sendi, mi tĩ pa pa jeké jeké ke mebo me wete mumó na. Yasi wete, yo Yesus Krist ne ḡguru wene punje yo nye mi. ¹³ Ma wune wokuma nda yi mi jōḡnama nō ne mbombu ke moy mison Beyuden ké. Wune wokuma nda yi mi díkima tedye ne nḡḡ botu be Njambye ganja, sã nje te yi girise sendi bo ké. ¹⁴ Ke njoka bejako bembe, botu be kando dyembe Beyuden, mi nya jōḡwe dyembe ne

pitik ke moy mison kwa budya bomo. Mi nya sosu mbe kwa to te ke bengwa mekele mete yi wulma ne besanbambob busu ke kwa bo. ¹⁵ Ma yasi wete, Njambiyee kikima si toke ne mi nde, mi ta wokuna ne nye, yite mi ti pa jadye ke moy nyanmbe na. A jebama mi, keto a ne ngikwa, ne mi kel mesay nye nye. ¹⁶ Njambiyee benma kimote yi tedye mi Monon wene, ne mi duwe nye, ne mi pel kasi ne nye botu bete be yeti Beyuden baka. Ma ko mi ti nje kwa ndana ndana ke konte ke diyee yija mengite ke numbu wete mumo na. ¹⁷ Sendi, mi ti bende ke Yerusalem ke lepina sine botu be tomun be Yesus be kandima bu mesay mete ne mi baka na. Mi kpalma nje kwa ke ke Arabi. Diyo ke, e mi nje yokwe nje diyo ne koko ke Damas. ¹⁸ Sew yitati kwanma, e mi nje toke nje bendo ke Yerusalem benje Piyer kelo mesimo sine nye. Mi yama metu kamo jo yitan mate sine nye. ¹⁹ Ma mi ti nje benje mbanja mumo ke njoka botu be tomun be Yesus na, soje ndi Jak te man ne Nyangwe Kumande. ²⁰ Yasi te yi mi kete kenje wune ke, mi lepi gbakasi ke mbombu Njambiyee, yeti ja na.

²¹ Ke konte, mi nja teme ke Yerusalem, kwa ke ke meneti me Siri ne Silisi. ²² Menjon me botu bete be tike temo ke yi *Krist be ke Yuda baka ti pa benje mbombu wombe ne toru na. ²³ Bo dikima woko ndi kasi mbe woko nde: <Mo te e dikima tedye wuse mebone ne mbombu ko me ke lepo kasi tikina temo ndana ke yi Krist nye bomo, ma kwey a kwadya girise yo.> ²⁴ Ke bo ma woko dete ke, e bo lukse Njambiyee keto mbe.

2

Pol bene betomba ke wesidya

ke Yerusalem

¹ Yo kwanjma mesew kamo jo yini ke kante, ε mi nje basidye tōke nje bendō kē Yerusalem sine Barnabas. Ε mi bɔ sendi Tit kē nō. ² Mi kɔ ketō Njambiyē tedya mi nde, mi kēn. Kumō Yerusalem, ε mi lepē kasi Kimō Tom te yi mi pele nye botu bete be yeti Beyuden baka nye benjōn busu be mate. Ε sine nyanḡwe botu bete be kende ne njōn botu be Njambiyē mate baka wesidya be ndi mi, be ndi bo, ε mi lepē kasi te sendi dēte nye bo. Mi kelma dēte, kamba say te yi mi kelma kwey nē yi mi kele ndana kē nō mbombu ké me nje gwe mesenḡe. ³ Ma mō njōn wombe Tit bɔ Begrek. Ko dēte, bo tī bande nye nde, bo pēsi yotu ne yi bembam nda Beyuden na. ⁴ Baḡa botu be ja ke lepō nde, bo bemaḡ busu. Bo mbombilama nyinḡe ke njoka su, né bo pem yí beḡe nda yi wuse sima dūwe ke dīyō bala kelna meyasi mete yi membōḡa me Beyuden lepē ké. Wuse sima dūwe ke dīyō te yite, ketō sine be Krist Yesus me sanḡwate. Botu bete kél dēte, né bo yokidye wuse tikō ne kōkō ke dīyō bala te yite. ⁵ Wuse summa gba kol, ko kine jaye gbela mōnō lepi yan ne mbet na, né Kimō Tom te yi lepē gbakasi ké tika ne jem ke njoka yun. ⁶ Ma ke kasi nyanḡwe botu bete, ko bo bēki be nyanḡwe bete ko bo bēki nan, yeti kasi mbe na, ketō bomō hene ndi wete ke misi me Njambiyē. Ma ndi nde, ke yembe, botu baka tī nje dokidye sendi yiḡa yasi ke Kimō Tom te yi

mi pele ké na. ⁷ Bo kpalma beɛɛ nde, Njambiye kaɲma say pelna Kimɔ Tom nye mi, né mi kè pel nye botu bete be yeti Beyuden baka nda yi nye kaɲma nɔ sendi nye Piyer, na kè pel nye Beyuden ké. ⁸ Yo nde, kiya mɔ te ε kelma mesay ke temɔ Piyer, na nje be mɔ tomun wene ke njoka Beyuden kɔ kelma sendi dete ne mi, né mi nje be mɔ tomun wene ke njoka botu bete be yeti Beyuden baka. ⁹ Botu bete be tikima temɔ ke Yesus Krist baka dikima bu Jak nè Piyer nè Jan nda kɔpa mekondu mete yi suke tu. Botu baka yitati beɲma gbate nde, Njambiye nye mi kɔpa mesay mete ne ɲgikwa. ε bo nje sambile mbam bo nyeno ne mi sine Barnabas yi tediye nde, sine bo me saɲgwate. Dete, wuse hene pesima nde, sine Barnabas ta kè pele su Kimɔ Tom nye botu bete be yeti Beyuden baka. Bo ta kè pele yan nye Beyuden. ¹⁰ Siya yasi te yi bo lepima nye wuse, yo nde, wuse tãka buka bomɔ. Yo gbate yasi te yi mi ba ke kwadye kelɔ ne temɔ mbe hene.

Pol ke ndeye Piyer ke Anɲiyos

¹¹ Ma kome Piyer nja kè Anɲiyos ké, ε mi lepina ndeye nye misi ne misi, keto a jɔsidya ke yasi te yi nye kelma ké. ¹² Yo nde, a dikima dyena bene benjon busu be yeti Beyuden baka. Ma ndana, ke botu bete be dikima diyɔ bene be Jak baka ma dya ké, ε nye baka ne benjon busu bete kine wuta se ke keki yan na, keto a ba ke kambɔ botu bete be lepe nde, bo pési bambam baka. ¹³ Baɲa Beyuden bete be ma tiko temɔ ke yi Yesus Krist baka kelma sendi nda Piyer, kol wete ke ɲgindi, kol wete ke sombu. Ko mumɔ nda Barnabas,

bo kelma nde, a nyêki sendi kol ke mekele me likisi te. ¹⁴ Ndana, ke mi ma beɲe nde, bo yeti ke kendo se beɲgwe Kimɔ Tom te yi lepe gbakasi ké, ε mi lepe nye Piyer ke misi me bomɔ hene nde: <We Beyuden, ma we ke kpalo jonna nda botu bete be yeti Beyuden baka. We yeti ke jonna nda monɔ Beyuden na. 'Ma, we ta nje jeliye botu bete be yeti Beyuden baka nde, bo beɲgwe mison Beyuden nan?>

¹⁵ Wuse su bonɔ be kando, ngbak ngbak bonɔ Beyuden. Besanmbambo busu ti be ne pitik ke moy mebeyɔ nda botu be mekando bete be ti dukwe Njambiyε na. ¹⁶ Ma ko dɛte, wuse ke duwe ndana nde, Njambiyε ti pési nde, mumɔ me ne ngben ke mbombu wene keto kelna mekele mete yi membonɔga lepe ké na. Yo ndi ne nje tikina temɔ te yi mumɔ tike ke yi Yesus Krist ké. Yori, wuse sendi, wuse tikima temɔ ke yi Krist Yesus, né Njambiyε pési nde, wuse me ne ngben ke mbombu wene keto tikina temɔ te yi wuse tike ke yi Krist ké, yeti keto kelna mekele mete yi membonɔga lepe ké na. Yo nde, Njambiyε tí pɛsɔ nde, ko mumɔ wete ne wete me ne ngben ke mbombu wene, keto mɔ te ke kelo mekele mete yi membonɔga lepe ké na. ¹⁷ Ma nge be nde, wuse Beyuden ke sa nde, wuse bêki ne ngben ke mbombu Njambiyε ndi ne nje tikina temɔ ke yi Krist, yite téɖya nde, wuse sendi, wuse botu be mebeyɔ ndi nda bari be yeti Beyuden baka. 'Ma, yite lépi ka nde, *Krist sán nde, mebeyɔ dɔku dɔko kè nɔ mbombu? Ko na. ¹⁸ Yo nde, nge mi nje yokwe ne kɔko beɲgwe sendi membonɔga

mɛtɛ yi mi sima li kwey kɛ́, yite mi nɛ ɲguru wombɛ mɛ mɔ yangila yasi te yi Njambiyɛ lɛpɛ kɛ́. ¹⁹ Kɛ pay te yi mɛmbɔŋga, mi ma gwe wulɛ kɛ ɔfeti te yi mɛmbɔŋga nɛ ɲguru wɛnɛ, nɛ́ mi nje jonna ndana kelɔ yasi te yi Njambiyɛ kwadɣɛ. Bo ɲgbama mi sinɛ Krist kɛ kroa. ²⁰ Mi nɛ jon, ma yeti se mi nɛ ɲguru wombɛ bɛ nɛ jon na, yo Krist bɛ nɛ jon kɛ yotu mbɛ. Mi kɛ jonna ndana kɛ mɛnɛti, yasi wɛtɛ, mi jɔŋnaŋgwe ɔfete nɛ nje tikina temɔ kɛ yi Mɔnɔ Njambiyɛ. A kwadɣa mi, nyɛ yotu nɛ nɛ ɲguru wɛnɛ gwe keto mbɛ. ²¹ Ko mi ti yaka payɛ ɲgikwa te yi Njambiyɛ kelma nɛ mi kɛ́ na. Yo nde, má bɛki nde, Njambiyɛ pɛ́si nde, mumɔ mɛ nɛ ɲgbɛŋ kɛ mbɔmbu wɛnɛ, keto kelna mɛkele mɛtɛ yi mɛmbɔŋga lɛpɛ kɛ́, ma Krist gwɔ nɛ gbɛlate.

3

Kasi mɛmbɔŋga nɛ kasi tikina temɔ

kɛ yi Njambiyɛ

¹ Wuy wunɛ botu bɛ Galasi, wunɛ ka bɛlem! Yo nda ba sebile wunɛ ɔfɛkɛ? 'Mi ti kombile lɛpɔ nyɛ wunɛ nɛ kwɛt kwɛt nda yi bo biyima nɛ Yesu Krist ɲgba kɛ kroa kɛ́? ² Mi ndi nɛ yasi wɛtɛ yi mi kwadɣɛ diyɛ wunɛ. Wunɛ yɛ́nsaŋgwe nyɛ mi. 'Yo ka keto wunɛ kɛ kelɔ mɛkele mɛtɛ yi mɛmbɔŋga lɛpɛ kɛ́, yori yi Njambiyɛ nya nɛ wunɛ Kimɔ Sisiŋ kɛ́? 'Yo yeti keto wunɛ lɛŋgwa mɛtɔ tiko temɔ kɛ Kimɔ Tom te yi wunɛ wokuma kɛ́ na? ³ 'Wunɛ jekima bɛ bɛlem ɔfete nan? Wunɛ kandima jonŋgwe ɔfyun kwey kelɔ mɛyasi nɛ ɔfeti Kimɔ Sisiŋ. 'Ma wunɛ kɛ kwadɣɛ nje

sidɔye kelna meyasi ndana ke jonɔwe dɔyun ne dɛti te yun ne nguru wun? ⁴ 'Meyasi hene te yi wune sangwama no ke ba gbelate kine tedye wune yiɔa yasi na? ⁵ Njambiyɛ ke nye wune Kimɔ Sisiɔ, kelo sendi nde, nyangwe mekele kelnaɔngwe ke njoka yun. 'A kel ka dɛte, keto wune ke kelo mekele mete yi membonɔa lepe ke? 'A ti kel dɛte, keto wune lengwa meto tiko temo ke Kimɔ Tom te yi wune wokuma ke na?

⁶ Yo ba sendi dɛte ne Abaraham. A tikima temo ke yi Njambiyɛ, ε Njambiyɛ lepe nde, a me ne ngben ke mbombu wene ne nje te yite. ⁷ Ma dɛte, wune dukwe nde, yo ndi botu bete be tike temo ke yi Njambiyɛ baka be ngbak ngbak bono be Abaraham. ⁸ Sendi, mekana me Njambiyɛ kandima si lepo ne mbombu nde, wete yeso Njambiyɛ ta pɛso nde, botu bete be yeti Beyuden baka ta be ne ngben ke mbombu wene, keto bo ta yensa temo tiko ke yene. Yori yi mekana me Njambiyɛ kandima si lepo kimɔ tom nye Abaraham nde: <Mekando me bomo hene ke to meneti ta be ne mekombila keto yo.> ⁹ Abaraham tikima temo ke yi Njambiyɛ, ε Njambiyɛ nye nye mekombila. Dɛte, botu bete be tike temo ke yi Njambiyɛ, Njambiyɛ ke nye sendi bo mekombila bene be Abaraham.

¹⁰ Ma botu bete be nye sosu ke kelna mekele mete yi membonɔa lepe, take nde, Njambiyɛ ta pɛso nde, bo me ne ngben ke mbombu wene keto te yite baka, ta sangwa ne mekita me Njambiyɛ, keto yo ketinate ke mekana me Njambiyɛ nde: <Mumo hene ε diyɛ kine bakidye meyasi hene te yi yo ketinate ke mekana me membonɔa me

Njambiyε, kelɔ yasi te yi yo lεpe kε, sângwanɔwε ne mεkita.> ¹¹ Yo ke kombile βεηna ne sanɔan nde, Njambiyε ti pési nde, mumɔ ne ηgβeη ke mbɔmbu wene, keto a ke kelɔ mεyasi mete yi memβonɔa lεpe kε na. Yo gbate dεte, keto mεkana mε Njambiyε ke lεpɔ nde: <Mɔ te yi Njambiyε si pεsɔ nde, a mε ne ηgβeη ke mbɔmbu wene kɔ ta ju ndi ne nje tikina temɔ te yi nye tike ke yene kε.> ¹² Yo nde, kelna mεkele mete yi memβonɔa lεpe kε ti wúla ke tikina temɔ ke yi Njambiyε na. Yasi wεte, yo nda yi yo ketinate ke mεkana mε Njambiyε nde: <Mɔ te ε kele mεyasi mete yi memβonɔa lεpe kε ta ju ne nje te yite.>

¹³ Yo βa nde, wuse sângwanɔwε ne mεkita mε Njambiyε, keto wuse ti kele mεyasi mete yi memβonɔa lεpe kε na. Ma *Krist nja kolɔ wuse sangwa ne mεkita ke numbu su. Yo dεte nda yi yo ketinate ke mεkana mε Njambiyε nde: <Mɔ te yi βo keɔe nye ke jete kɔ ne mεkita.> ¹⁴ Krist Yesus sangwama ne mεkita musu, né yiηa mεkandɔ βε sendi ne mεkombila mete yi Njambiyε kpoma nye Abaraham kε, né Njambiyε nye sendi wuse Kimɔ Sisiη te yi nye kpoma kε ne nje tikina temɔ te yi wuse tike ke yene kε.

Mεmβonɔa nε yasi te yi Njambiyε si

kpo kε

¹⁵ Wune njoη, ne pâη pa βεηe nda yi βomɔ diki kelɔ ne mεyasi kε. Nge mumɔ si nye numbu, keto nda yi βo yâkanɔwε kaβɔ ne melikɔ mεne kε, ηge βe nde, yasi te yi nye ketima kε yakama ne ηgβeη, kine mumɔ wεte ne wεte yakama nje

yaŋgile sendi yo, ho dokidye sendi yaŋa kete na. ¹⁶ Ma Njambiyε kpoma meyasi nye Abaraham bene nday wene. A ti lεpe nde: <Bene benday bene,> nda a lεpi ne buɔya bomo na. A lεpima ndi kasi mumo wete ne wete, ε nde: <Wune nday wo,> yite lεpi ne *Krist. ¹⁷ Yasi te yi mi kwadye lεpo ke, yo nde: Njambiyε kelma mbon kpo meyasi mete yi nye ta kelo ke. Yo yakama ne ηgben nda yi mumo kete ne mekana me kabina meliko mene ke. Ya mesew gomay yini jo kamotati ke konte, ε Njambiyε nje nye yey kando Isarayel membonga mene. Dete, membonga mete yeti ne deti te yi yaŋgile mbon te kelo nde, yasi te yi Njambiyε kpoma ke ti kelnaŋwe se na. ¹⁸ Ma beki nde, Njambiyε nyeki bomo yasi te yi nye bakidye tike botu bene ke ne nje kelna mekele mete yi membonga lεpe ke, ma bo ta lεpo komete nde, a ti nyeki bomo yasi ne nje kpona yasi na. Ma ke be Abaraham, 'Njambiyε ti nye nye mekombila ne nje kpona yasi na?

Yasi te yi membonga tedye ke

¹⁹ Ma ηge be dete, Njambiyε njaki nje nye ba membonga keto ηge? Yo nde, Njambiyε nja nje nye sendi membonga ke konte, ne yo tedye ne saŋsaŋ nye bomo nde, bo diy ndi yaŋgila membonga mete yi nye tembidyε ke. Membonga tedya dete kumo ke ηgimo te yi nday Abaraham yi Njambiyε kpoma yasi ke kasi ne ko nja nje ke. Njambiyε kwanma ne nje bejaki yi pele ne membonga mete, ε bo nje kwanɔye yo nye bomo ne nje mumo wete. ²⁰ Ma mo te ε kele mesay me njuɔ ke njoka bomo yiba ko ti kel mesay

ndi keto mɔ wete na. Ma ke yi Njambiye kpoma ne yasi nye Abaraham ké, a kelma yo ne nguru wene kine kwà ne mumɔ na. ²¹ 'Yite téfya ka nde, mɛmbɔŋga ke lɔ dyambi ne meyasi mete yi Njambiye si kpo ké? Ma Njambiye má tembidya wete mɔŋga yi yakama nye mumɔ jɔŋgwe, ma mɔŋga te yakama kelo sendi nde, Njambiye pɛsi nde, mumɔ me ne ngben ke mbɔmbu wene keto mɔŋga te ete. ²² Ma mekana me Njambiye ke kpalo lepɔ nde, mebeyɔ sima biye botu be meneti maka hene nda bebala bene, né Njambiye nje nye yasi te yi nye kpoma ké nye botu bete be tike temɔ ke yi Yesus Krist baka. Njambiye ta kelo dɛte ndi keto tikina temɔ te yi bo tike ke yi Yesus Krist ké. ²³ Ne mbɔmbu, piŋɔ te yi Njambiye ti pa tedye bomɔ nje tikina temɔ ke yi Yesus Krist na, mɛmbɔŋga biyima wuse nda bebala diki pemɔ wuse nda bejɔbo. Meyasi kwanama dɛte kumɔ ke ngimɔ te yi Njambiye njà tedye ne wuse nje tikina temɔ ke yi *Krist ké. ²⁴ Dete, mɛmbɔŋga diyima nda mɔ pemna su kumɔ ke ngimɔ te yi Krist njà nje ké, né Njambiye nje pɛsi nde, wuse me ne ngben ke mbɔmbu wene keto tikina temɔ te yi wuse tike ke yi Krist ké. ²⁵ Ma ngimɔ te yi Njambiye sima si tedye wuse nje tikina temɔ ke yi Krist ké sima dya. Dete ndana, mɛmbɔŋga yeti se mɔ pemna su na, ²⁶ keto wune hene me ndana bonɔ be Njambiye keto Krist Yesus, keto wune ke tiko temɔ ke yene. ²⁷ Yo nde, wune bomɔ hene te yi bo topuma ke mɔrɔku baka wune be Krist me sangwate. Ndana wune bonma nye, nye ke yotu yun nda

yi mumo bu ne lamba peto ne yotu ne ne piyele ké. ²⁸ Dete, kine se nde, baka Beyuden ho baka yeti Beyuden na. Kine se nde, baka bebala ho baka yeti bebala na. Kine nde, baka bambam, ho baka bomari na. Wune hene me ndi wete, keto wune be Krist Yesus sangwate. ²⁹ Nge be nde, wune me wokuna ne Krist, yite wune ngbak ngbak benday be Abaraham, komete, wune ta be ne meyasi hene te yi Njambye kpoma nye Abaraham bene benday bene ké.

4

¹ Ma mi kwadyikwe lepo nde: Pijo te yi mo te e ta tika ne meliko me sangwe ko ndi monosike, bene bala ndi wete, a ti kwa nye ke yana na, ko nde, meyasi hene ta wokuna ne nye wete yeso. ² Yo nde, pijo te yi nye ndi monosike, botu bete be bakidye nye ne botu bete be peme bakidye meyasi mene baka diyee ne nye kumo ke ngimo te yi sangwe pesima ké. ³ Ko wuse, wuse ba sendi dete ke ngimo te yi wuse jonnama no kwey nda bonosike ké. Wuse dikima bengwe meyasi me meneti maka yi bo dikima tedye wuse ke moy membonga ké nda bebala.

Diyu bala siyima

⁴ Ma ke ngimo te yi Njambye pesima ké ma dya, e nye tome Monu wene njese. Yo wete nyari ja nye. A jadya ke njoka Beyuden bengwe membonga man kumo njena, ⁵ na nje kol ne wuse botu bete be jonna bengwe membonga mete nda bebala bete baka sendi, ne Njambye nje bu wuse nda bono bene. ⁶ Ma dete, Njambye

tomma Sisiŋ Mɔnɔ wene njese ke moy metemo musu, keto wune me gbate bono bene. Sisiŋ te ke kembidya nde: <*Aba Da!> ⁷ Yite tedya komete nde, we yeti se bala na, we me mɔnɔ. Ma nda we me mɔnɔ ké, we ta be sendi ne meyasi mete yi Njambiye bakidye tike botu bene ké. Yo hene mekele me Njambiye.

⁸ Ke ngimo te yi wune diyma kwey kine kombile duwe Njambiye ké, wune dikima nye sosu yun ke kanna yiŋa gbela meyasi nda bebala bete, take nde, yo Njambiye, ase nde, meyasi mete yeti Njambiye na. ⁹ Ma ndana wune sima duwe Njambiye kimote. Mi kwadya lepo nde: Yo Njambiye kpale duwe wune kimote. Dete, nge nje kelo ba ndana nde, wune yɔkwe ne kɔko beŋgwe sendi seke seke gbela mɔnɔ meyasi hene te yi bo dikima tedye wune ké? Nge kele yi wune kwadye yɔkwe ne kɔko nje beŋgwe sendi yo nda bebala bete ké? ¹⁰ Wune ke nye misi ke membonga mete yi lepe kasi jesina yiŋa metu nè yiŋa menɗwendɛ nè yiŋa menɗgimo nè yiŋa mesew. ¹¹ Mi ne kaŋ kete budyate nde, mesay mete yi mi kelma wɔndo biriki, né mi kam ne wune ké me nje gwe mesenɗe. ¹² Wune njɔŋ, mi ke ngweta ne wune nde: Tiso, wune bɛki nda mi, keto mi sendi nda wune. Wune ti kele yiŋa yasi kɔtute sunɗwe ne mi na. ¹³ Wune ke duwe nde, mi kánda lepo Kimɔ Tom nye wune ke ngimo te yi kɔn dindima ne mi ke dya dɗun ké. ¹⁴ Kɔn te yi mi ba nɔ ké njanɗwa wune, yo ba ne deti te yi nye wune wɔ kelo nde, wune yɛlkwe mi ho sa meseri membe. Ma wune ti kele dete

na, wune kpalma nje ɓu mi nda wune ɓon wete
 jaki Njambiyɛ ho Kristi Yesus nɛ nguru wene.
 15 'Ma mesosa mete yi wune ɓa no kwey kɛ me
 ɓa we? Mi kɛ kombile lɛpɔ kɛ mbombu yun nde,
 yo mǎ ɓeki nde, wune dɔka gba memisi mun
 nye mi, ma wune jayma. 16 'Mi mɛ ka muka mɔ
 pendɔ wun, keto mi kɛ lɛpɔ gbakasi nye wune?
 17 Botu ɓete ɓe kwadyɛ kɔngite Kimɔ Tom ɓaka
 kɛ nye sosu te yi gbamɔ kol wune ɓo. Yasi te
 yi ɓo sa kɛ moyte kɛ yeti kimote na. Ma ɓo
 kɛl dte yɪ sa nɛ nje te yi ɓake njoka mɓe sine
 wune, nɛ wune nje nye sosu gbamɔ kol wune ɓo.
 18 Yo kimɔ yaɗa nde, wune nyɛki sosu kɛ kelna
 kimɔ yasi mɛngimɔ hene, yeti ndi kɛ ngimɔ te
 yi mi ɓe kɛ njoka yun kɛ na. 19 Wune ɓonɔ,
 mi ndana nɛ kɔkɔ nda nya te ε kɛ wa nɛ mɪ. Mi
 kɛ saɗgwa nɛ mɛɓonɛ kɛ moy temɔ mɓe keto
 yun kumɔ kɛ ngimɔ te yi ɓomɔ ta ɓɛɛ nde,
 jonɗwe dɣun ma ɓonɗa gbate nɛ yi *Kristi. 20 Mi
 nɛ nyaɗgwe hel te yi dɣiɔ ndana kɛ njoka yun yɪ
 duwe nda yi mi yakama lɛpina no nye wune kɛ,
 keto yasi kwanɗa mi, mi yeti kɛ duwe yasi te yi
 mi yakama kelɔ kɛ kasi yun kɛ na.

Kasi membon yiba

21 Ma wune ɓotu ɓete ɓe kwadyɛ ɓɛngwe
 membonɗa nda ɓebala ɓaka, wune lɛpi yasi kɛ
 nye mi. 'Yite nde, wune yeti kɛ wokɔ yasi te yi
 membonɗa lɛpɛ kɛ na? 22 Yo nde, yo ketinate kɛ
 mekana mɛ Njambiyɛ nde, Abaraham jama ɓonɔ
 ɓembam yiba. Nyangwe te ε mbaɗa ɓa bala, ma
 nyaɗgwe te ε wete ti ɓe bala na. 23 Yasi wete,
 monɔ te yi nyaɗgwe wene ɓa bala ko jadɣa nda

yi nyari hene tɔke ne moy yi ja ne monɔsike ké. Ma yoru yi nyanɔwe ti be bala ko jadɔya beɔngwe yasi te yi Njambiyɛ kandima si kpo ké. ²⁴ Yasi te yi kwanɔnama dete ké ke tedye wuse yiɔa dimna meyasi. Boma baka yiɔa ke tedye wuse kwalɔ membon yiɔa yi Njambiyɛ kelma ké. Wete mbon te, yo yoko yi Njambiyɛ kelma bene Moyisi ke keki Sinayi ko. Mbon te mbete kél nde, mumɔ bɛki bala. Agar, nya te ε ba bala ko tɛɔɔya mbon te mbete. ²⁵ Agar ko tɛɔɔya sendi keki Sinayi te yi ke meneti me Arabi ké. Nye nda Yerusalem te yi bomɔ diye kete ndana ké, keto Yerusalem sendi ke diyo bala bene bono bene. ²⁶ Ma Yerusalem te ε pe dɔyobo ko yeti ke diyo bala na. Yo Yerusalem te mbete be nyanɔwe wusu. ²⁷ Yo dete nda yi yo ketinate ke mekana me Njambiyɛ nde: <We kundu, we nya te ε yeti ke ja ko, sɔsanɔwe! We nya te ε ti gwenjila ne mj wete yeso ko, sɔsanɔwe kɔɔsa, keto bono be nya te yi njom paɔma pa kino nye ko ta laɔ buyo kwa bono be nya te ε paɔma pa tika ne mbam ko!>

²⁸ Ma wune njɔɔ, ke be wune, wune gba bono be Njambiyɛ, keto a kpoma dete nda yi nye kpoma sendi no kwey ke kasi Isak ké. ²⁹ Ma mono te yi bo jama nye kwey nda yi nyari hene tɔke ne moy yi ja ne monɔsike ko dikima tedye mebɔne nye mono te yi bo jama ne deti te yi Sisij Njambiyɛ ko. Yo ndi ke kwanɔna sendi muka dete. ³⁰ 'Njambiyɛ lepima nde nge ke moy mekana mene? A lepima nde: <Dudɔya bala nya ko bene mono wene kwanɔɔye, keto mono te ti kpoke kabidɔya meliko me sanɔwe wete yeso bene mono

nya te ε yeti bala kɔ na.> ³¹ Wune njɔŋ, yo dete sendi nde, wuse yeti ɓɔnɔ be nya te ε ɓɔ bala kɔ na. Yasi wɛtɛ, wuse ɓɔnɔ be nya te ε yeti bala kɔ.

5

¹ *Krist ma sonje wuse ke diyo bala ɓengwa membonja, né wuse duwe ke diyo bala te nje jonja ne tɛ. Ma dete, wune diy ne ngbingim. Wune ti jaya nde, yiŋa membonja yôkidya wune ne kɔkɔ kenje ke diyo bala na.

Botu be Krist nè kasi membonja

² Wune wôku, yo mi Pol, yo mi ke lepɔ nye wune nde: Nge wune nye sosu nde, ɓo pɛsi yotu yun yi ɓembam, yite mesay mete yi *Krist kelma ké ti kame wune yaŋa na. ³ Mi ke kè mbombu yi kombile lepɔ nye mumɔ hene ε nye sosu nde, ɓo pɛsi yotu ne dete kɔ nde, a yâkanɗwe nje kelo sendi yasi hene te yi membonja hene lepe ké. ⁴ Wune sima ɓaka ne Krist, wune botu bete be sa nde, Njambiye pɛsi nde, wune me ne ngben ke mbombu wene, keto wune ke kelo meyasi mete yi membonja lepe ké. Nge wune kele dete, wune kɔpuma ngikwa te yi Njambiye diyma kelo ne wune ké. ⁵ Ma ke be wuse, wuse ne ɓiɓina temɔ nde, Njambiye ta pesɔ nde, wuse me ne ngben ke mbombu wene, keto tikina temɔ te yi wuse tike ke yi Krist ké. Yo yite yi wuse ladye ne nje deti te yi Kimɔ Sisiŋ nye wuse ké. ⁶ Yo nde, nge mumɔ be sanɗwate bene Krist Yesu, ko ɓo pɛsi nye ko ɓo ti pesɛ nye, yite yeti ke kame yiŋa yaŋa na. Ma yasi te yi kame mumɔ, yo tikina temɔ te

yi nye tike ke yi Krist Yesus ké. Tikina temo te béhnanḡwe ke mekele mete yi wuse kele wule ke mekwadya mete yi wuse no ké. ⁷ Wune kandima jonna kwey kimote ke no mbombu. Ma yo be nda nje peto wune yi kelo nde, wune ti beḡwe se melepi mete yi lepe gbakasi ké? ⁸ Beya medyano mete yite ti wula pele yi Njambye, nye mo te e jebama wune ko na. ⁹ Wune ke duwe nde, ko mono ḡḡ ne mbet ke kelo nde, mboro mampa hene wudyukwe. ¹⁰ Ke yembe, mi ne bibina temo ne wune nde, metake mun ti be dele ne yembe na, keto sine be Nyangwe Kumande sangwate. Yasi wete, ko mo te nda njangwe wune dete, Njambye ta jose nye tedye nye mebone. ¹¹ Wune njon, ke be mi, 'wune taka nde, ma ken ndi mbombu yi pele muka nde, bo pesi bambam, ma bo ndi ke tedye mi mebone keto ḡḡ? Ma beki nde, mi ke pele dete, ma mumo yeti ke lu se dyambi sangwe ne lepina kasi son Yesus ke kroa kwa jatō ke beya nje na. ¹² Ma botu baka be ke mbombu njangwe wune baka beki nyakote tu wete.

Wuse jōhnanḡwe ne Sisij Njambye

¹³ Wune njon, Njambye jebama wune yi sonḡ ke diyō bala kwa jonna ne te. Ndi nde, nda yi wune sima duwe ke diyō bala dete ké, wune ti njaki nje lepō nde, wune yakama kelo beya meyasi ndana lala nda yi temo yun ḡore ké na. Yasi wete, wune diy bebala be besō kamna tande yun ne temo te yi mekwadya. ¹⁴ Keto ke membonga hene njuku te béhnanḡwe ndi ke lepi te yi lepe nde: «Kwadyikwe mon nda yi we

kwadye ne yotu yo ké.› ¹⁵ Ma wune d̄iy ne s̄oso, keto n̄ge wune kpale jon̄na ne hay hay hay tande yun d̄iki lon̄na d̄yambi, yite wune ta si wona.

¹⁶ Ma d̄ete, mi ke lep̄o nye wune nde: Wune t̄iki, né Kim̄o Sisīn kendi ne wune k̄e n̄o mbombu, yite ko wune tí bēngwe se beya mewob̄o mete yi d̄iye ke yotu yun ké na. ¹⁷ Keto beya mewob̄o mete yi d̄iye ke yotu mum̄o ké yeti wete ne meyasi mete yi Kim̄o Sisīn kwadye ké na. Sendi, meyasi mete yi Kim̄o Sisīn kwadye ké yeti wete ne beya mewob̄o mete yi d̄iye ke yotu mum̄o ké na. Bo yība ke lon̄na d̄yambi, ma wune me n̄je kelo meyasi nda yi wune kwadye ké. ¹⁸ Ma n̄ge wune tike Kim̄o Sisīn nde, a k̄endi ne wune, yite wune yeti ke kelo se meyasi bēngwe membon̄ga ne kwet kwet nda bebala na.

¹⁹ Yo nde, wuse sima duwe mekele mete yi wule ke mewob̄o mete yi d̄iye ke yotu mum̄o ké. Yo kelna mewanja n̄e kelna mekele me memi n̄e sap sap jon̄gwe, ²⁰ n̄e kanna yīna meyasi tiko Njambiȳe n̄e kelna mekele me kifi, n̄e kelna beya to sun̄gwe ne bes̄o. Yo ne kusuna metand̄o ke njoka bom̄o, n̄e kelna nyangwe tem̄o sun̄gwe ne bes̄o n̄e wokuna ngambi kw̄a to te. Yo sendi ne mesun̄on̄o n̄e bakina njoka bom̄o n̄je b̄y kusuna yīna men̄jon̄ d̄ele d̄ele. ²¹ Yo sendi ne ḡoruna meyasi n̄e beya gwena men̄jam n̄e d̄yena med̄ye kw̄a to te, n̄je b̄y yīna meyasi h̄ene te yi ke bon̄na ne meyasi maka. Mi ke k̄e mbombu yí n̄ambe meto mun̄ nda yi mi sima lep̄o ne mbombu nye wune nde: Bom̄o h̄ene be kele kwal̄o mekele nda yite baka tí nyīne ke *Kand̄o Njambiȳe na.

22 Ma Kimɔ Sisiŋ kél nɛ nde, mumɔ bêki nɛ temɔ mɛkwadya, a bêki nɛ mesosa, a jôŋnaŋgwe nɛ tɛ disima sendi mɛyasi, a kél sendi nde, mumɔ bêki nɛ ŋgikwa, gwe ŋgwete bɛsɔ, kelɔ yasi te yi bɛsɔ ta bɛ nɛ bibina temɔ kɛ yɛnɛ. 23 Kimɔ Sisiŋ kél nde, mumɔ bêki nɛ wɛyna temɔ sunɠwe nɛ bɛsɔ, kelɔ nde, mumɔ bîya temɔ nɛ. Kinɛ mboŋga wete nɛ wete ɛ kɛ lɛpɔ yiŋa bɛya yasi sunɠwe nɛ njel mɛyasi nda yite na. 24 Botu bete bɛ wokuna nɛ Krist Yesus baka sima ŋgba mɛyotu man kɛ kroa kɛ nje nyɛna temɔ kɛ mɛyasi nɛ kɛ nje bɛya mɛwɔbɔ. 25 Yo Kimɔ Sisiŋ kele nde, wusɛ bêki nɛ jɔŋ. Ma dɛte, wusɛ tiki nde, ndi Kimɔ Sisiŋ te kɛndi nɛ wusɛ. 26 Wusɛ tɪ susula yotu su nɛ gbɛlate yí kelɔ nde, njɔŋ su kél sendi dɛte, kelɔ sendi nde, baka bêki nɛ nyangwe temɔ sunɠwe nɛ bɛsɔ na.

6

Wusɛ kâmnangwe tandɛ su

1 Wunɛ njɔŋ, ŋgɛ dya nde, mbaŋa mumɔ jɔsidya kɛ yiŋa yasi, wunɛ botu bete bɛ Kimɔ Sisiŋ kɛndɛ nɛ wunɛ baka, wunɛ kîta nyɛ yɔkidye kɛnjɛ kɛ kimɔ nje nɛ wɛyna temɔ. Ma wɛ, mɔ tɛ ɛ kite nyɛ dɛte kɔ, dîyɔ nɛ sɔsɔ nɛ ŋguru wɔ, ma mɛbobilan mɛ nje dya sendi wɛ jatidyɛ wɛ kɛ bɛya nje. 2 Baka sôba mapi mɛbɔnɛ mɛte yi bɛsɔ, kelɔ dɛte tandɛ yun. Ŋgɛ wunɛ kele dɛte, yite wunɛ bɛŋgwa mboŋga te yi *Krist. 3 Ma ŋgɛ wete mumɔ take nde, nyɛ yaŋa, ase nde, nyɛ gbɛlate, yite a sébila yotu nɛ nɛ ŋguru wɛnɛ. 4 Mumɔ hɛnɛ pân pa nɛmbɛ mɛkele

mete yene ne nguru wene. Nge nye bene nde, yakama, na njâki be ne mesosa ndi ke mekele mete yene ne nguru wene kine pa yeko to ne yi mbanja mumo na. ⁵ Keto yo ndi mumo hene ta sobe mapi mekele mete yene ne nguru wene.

⁶ Mo te e jekere melipi me Njambiyere ke bo wete mumo ko yakangwe kabo kwalo kimo meyasi hene te yi nye no ke nye mo te e tedye nye melipi mete ko.

⁷ Wune ti sebila yotu yun na. Njambiyere yeti ke jaye nde, mbeno biya nye na. Kwalo mbeki te yi mumo be, yo ndi yo yi nye ta wesidye nemono.

⁸ Mo te e be ndi yasi te yi yotu ne ne nguru wene gore, a ta wesidye ndi yasi te yi wule ke yi mumo, yo nde, a ta sangwa ne son. Ma yoko e be ndi yasi te yi Kimo Sisin ne nguru wene gore, a ta wesidye ndi sendi yasi te yi wule ke yi Kimo Sisin, yo nde, a ta be ne jongwe te yi kpo ne kpo. ⁹ Wuse ti kati kelna kimo yasi na. Keto nge wuse kele dete kine kato ke nje na, wuse ta wesidye kimo membumo me kwalo te yi wuse yikila ke kome ngimo te yi Njambiyere sima peso ke ta dya. ¹⁰ Dete, mengimo hene te yi yakama dya wuse, wuse kel kimo yasi ne bomo hene, jeko kwa kwango ne njon botu bete be sine bo be sangwate ke tikina temo ke yi Yesus Krist.

Njena lèpi

¹¹ Wune bene ndi ngbonjonjo meketi mete yike. Yo gba mi kete ne gba bo mbe. ¹² Botu bete be bande wune nde, bo pesi yotu yun yi bambam baka, bo botu bete be ke kwadye tedye yotu ke misi me bomo ke gbela meyasi mete yi

bomɔ beɲe ndi ke misi ké. Bo bándi wune dfe,
 ma bomɔ nje tedye bo meɔne, ɲge bo lepe kasi
 soɲ *Krist ke kroa. ¹³ Ma ko bo botu bete be
 beɲgwe kasi pesina yotu bembam baka, bo yeti
 ke beɲgwe yan membonɲa kumɔ njena na. Bo
 kwádyikwe nde, bo pési yotu yun dfe, né bo
 nje susule yotu ke kɔɲte, keto wune pesinama
 nda yi bo kwadya ké. ¹⁴ Ma ke be mi, ko na.
 Siya susula yotu te yembe, yo ndi keto kroa te
 yi Nyangwe Kumande wusu Yesus Krist. Ne nje
 te yite ndana ke yembe, meyasi me meneti maka
 me nda munte nda bo sima ɲgba yo ke kroa.
 Sendi, ke meyasi me meneti maka, mi me nda
 munte nda bo sima ɲgba sendi mi ke kroa. ¹⁵ Ma
 yo nde, ko bo pési bembam ko bo ti pese, yite
 kine yaɲa na. Yasi wete, kpasa yasi, yo kome
 Njambiyé kele nde, mumɔ njâki be jonja mumɔ
 ke misi mene ké. ¹⁶ Bomɔ hene be beɲgwe
 nje te mbete baka, Njambiyé nyêki bo tete, gwe
 sendi bo ɲgwete, kelo sendi dfe ne botu bete
 be tike temɔ ke yene ke kandɔ Isarayel baka.
¹⁷ Yí sidye nɔ, mumɔ tî potu to mbe na, keto mi
 muka ne mesal ke yotu keto Yesus. ¹⁸ Wune njɔɲ,
 Nyangwe Kumande wusu Yesus Krist kël ɲgikwa
 ne wune, *amen.

Μελεπι με Njambye Jonja Mbon
Kako: Μελεπι με Njambye Jonja Mbon New
Testament
Le Nouveau Testament en langue kako (kako-est)
Cameroun et RCA

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kako)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

01d5712f-3809-5574-9928-b20d539536e3